

STRIC MATIČ-SKOŠEM NOVIC

Prejšnji mesec so odkrili v Planini pri Rakeku spomenik skladatelju Miroslavu Vilharju. Slavnost, katere so se udeležili predstavniki najvišjih oblasti, je bila ena najlepših in najpomembnejših v zadnjih letih na Notranjskem.

Strašne poplave so nastale pretekli mesec na Kitajskem. Nesreča je zahtevala, da je ostalo skoro 25 milijonov ljudi brez strehe. Voda je začela upadati šele po enem mesecu. Celi kraji so izginili s površja in na stotisoče beguncev tava okrog brez vsakih živih. Tisočera mrtva trupla so zajezila reko Jang-tse-kiang, ki je stala 45 m nad normalo.

Na Angleškem so preizkusili te dni dva nova hidroplana angleške mornarice, ki napravita približno 650 km na uro.

Anglež C. B. Gooderham je izračunal, da mora napraviti čebela, če hoče nabrati kozarec sladkega medu, 60.000 km poti. Zato ni čudno, da pri takem naporu živi čebela, ki se izleže poleti, samo 6 tednov. Čebele, ki se izležejo po poletnem naporu, žive povprečno 7 mesecev.

Pretekli mesec je preplavala Niagaro štirinajstletna Mary Bell iz Kanade pod slovitimi slapovi. Zgodilo se je prvič v zgodovini, da se je človek upal v to reko na tako opasnem mestu. Mary Bell je preplavala progo med Kanado in Ameriko v 10 minutah in je s tem potokla rekord znanega plavca Hilla za eno minuto.

Najmanjši poštni urad ni kje na neznanih točki zemeljske oble, temveč na odprtem morju med južnoameriško celino in Ognjeno zemljo na neki samotni čeri, ki štrli iz morja, pritrjena puščica ki plava na vodi. Ladje, ki vozijo tam mimo, spuště v morje čoln, da poberejo iz puščice pisma in jih odpravijo dalje. Ta najmanjša pošta na svetu je pod pokroviteljstvom mornarice vsega sveta.

Iz Dombovarja na Madžarskem poročajo, da je padal pretekli teden v ondodnih občinah Heteny in Nak šest minut trajajoče žveplen dež. Prirodoslovci zaen-

krat še niso mogli raztolmačiti tega nenavadnega pojava.

Pretekli teden se je vršil v Ljubljani ob priliki velesoja kraljev teden z odkritjem spomenika našemu osvoboditelju kralju Petru. Prireditelj je bila ena največja ličnost, kar jih je videla Ljubljana in vsa Dravska banovina. Na predvečer odkritja, ko je zažarel v svitu nebroj luči in žarometov starodavni ljubljanski grad, se je raz njega razlegala daleč v okolico Ljubljane slavnostna fanfara v znamenje pričetka slavnosti. Njene zvoke je prenašal radio po vsej državi. Po vseh okoliških gričih so goreli kresovi, mestni magistrat je žarel v tisočeri lučkah in vse ulice, kjer se je vršila slavnostna bakljada, so bile bajno razsvetljene. Slavnostno odkritje spomenika se je vršilo v nedeljo dopoldne. Združeni pevski zbori so zapeli pesem »Molite« in državno himno ob spremljevanju 120 mož broječe godbe. Padec zavese ob spomeniku je naznanilo sedem topovskih strel na gradu. Po odkritju se je razvrstil dolg spreved, v katerem so korakali: vojaštvo cele garnizije, Sokoli, gasilska društva, skavti, planinke, akademiki, narodne noše, kulturna dru-

štva in nebroj drugega občinstva. Pred spomenik so položili zastopniki korporacij in društev nešteto krasnih vencev. Bila je to manifestacija narodnega edinstva, ki bo ostala slehernemu v nepozabnem spominu.